

WSKAZÓWKI DLA UCZESTNIKÓW IX EDYCJI (2017/2018)
OGÓLNOPOLSKIEGO KONKURSU WIEDZY O CZASACH I OSOBIE KAROLA
WOJTYŁY – JANA PAWŁA II DLA UCZNIÓW GIMNAZJUM „PAPIEŻ SŁOWIANIN”
I ICH OPIEKUNÓW

Drodzy Uczestnicy, Szanowni Państwo Opiekunowie,

już po raz dziewiąty młodzież gimnazjalna całej Polski staje do udziału w Konkursie „Papież Słowianin”. Jak wskazuje pełna nazwa konkursu, dotyczy on nie tylko, choć przede wszystkim, osoby naszego Wielkiego Rodaka i Męża Kościoła, ale także czasów, w jakim przypadło mu pełnić swoją misję. To ogromny obszar wiedzy, i to różnorodnej, do zgłębienia, gdy się weźmie pod uwagę bardzo bogatą osobowość Papieża z Polski oraz rozległość odniesień, jakie związane są z pełnieniem powszechnej posługi pasterskiej.

Od kilku dobrych lat, z myślą o młodych uczestnikach konkursu, przyjęliśmy jako dobre sprawdzającą się praktykę, **by kolejne edycje konkursu orientować tematycznie**. Zbyt wielka ogólność tematów pytań konkursowych prowadziła do schematyzmu, szablonowości, a z czasem – wyczerpania, bo ileż można tylko ogólnie i czysto faktograficznie i biograficznie. Chodziło także o to, by sięgnąć nieco głębiej, aby tym samym lepiej poznać osobę Karola Wojtyły – Jana Pawła II i jego dokonania.

Tegoroczna IX edycja naszego konkursu, zatytułowana: **Św. Jan Paweł II – Syn polskiego narodu, świadek i uczestnik zmagania o wolność i niepodległość Polski**, świadomie zmierza w kierunku 100. rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę i z tego tytułu bierze pod uwagę posłanie Papieża Polaka do Jego rodaków. Św. Jan Paweł II, urodzony w dwa lata po odzyskaniu niepodległości przez Polskę, stał się szczególnym świadkiem i uczestnikiem naszych zmagania o wolność w różnych jej wymiarach. Dobro Polski i Polaków było stałym przedmiotem Jego troski. Dawał temu wyraz wielokrotnie i w różnych okolicznościach. Chcemy się temu świadectwu miłości do naszej wspólnej Ojczyzny przyjrzeć i dać zainspirować.

Uczestnikom IX edycji konkursu proponujemy zatem, **aby w lekturze – w swoich „małych badaniach” biografii i spuścizny Karola Wojtyły – Jana Pawła II, ze szczególną uwagą zwrócili spojrzenie na obecne w nich tropy i ślady „polskie”, „patriotyczne”**. Niektóre z pozycji chcemy wskazać, jako szczególnie warte zainteresowania. Publikacji jest bowiem niezmiernie dużo i nie wszystkie w takim samym stopniu mają wartość faktograficzną. Zresztą w każdej dziedzinie wiedzy znajdujemy tzw. prace klasyczne, pionierskie, przełomowe, do których inni odnoszą się w swoich opracowaniach, zaś pominięcie ich traktuje się jako poważne uchybienie.

(1) Wśród lektur tzw. obowiązkowych naszego konkursu niezmienną uwagą cieszy się **biografia Jana Pawła II pióra Georga Weigela *Świadek nadziei*** (wyd. I – Kraków: Znak 2000; Wydanie IV – Kraków: Znak 2012). Jest to najobszerniejsza i najbardziej miarodajna biografia Jana Pawła II. Korzystanie z tej pozycji ułatwia dziennikarzowi wydarzeń zamieszczony na początku każdego rozdziału.

(2) Wartą uwagi pozycją jest dwutomowa praca ***Jan Paweł II dzień po dniu. Ilustrowane Kalendarium Wielkiego Pontyfikatu 1978-2005*** (t. 1-2, oprac. Gabriel Turowski, red. Jolanta Sosnowska, fot. Adam Bujak i Arturo Mari, Kraków: Biały Kruk 2005, wyd. 1).

Dzięki tej pracy Opiekunowie i uczestnicy mogą dość łatwo i szybko weryfikować pewne informacje. Taka forma weryfikacji może uczyć krytycznego korzystania z zasobów Internetu. Tak samo możemy sprawdzać rzetelność informacji, podawanych w innych, mniej znanych, pozycjach poświęconych Janowi Pawłowi II (np. John Trigilio, Kenneth Brighenti i in., *Jan Paweł II dla bystrzaków*, Wydawnictwo Helion 2008, ← **tej pozycji nie rekomendujemy!!!**).

(3) Z podobnych względów, pozycją ogromnie przydatną do poszukiwań szczegółowych informacji oraz ustalania faktów z życia Karola Wojtyły jest praca pióra ks. Adama Bonieckiego

Kalendarium życia Karola Wojtyły (Kraków: Znak 2010, wyd. 2; wyd. 1 – 1983); wybrane fragmenty *Kalendarium* znajdziemy na stronie:

http://www.opoka.org.pl/biblioteka/T/TH/THO/znak_2010_kalendarium_jp2_00.html

(4) Godną uwagi jest pozycja **Jan Paweł II, *Autobiografia*** (Kraków: Wydawnictwo Literackie 2003; Justyna Kiliańczyk-Zięba dokonała ciekawego, wręcz mistrzowskiego wyboru i zestawienia autobiograficznych wypowiedzi Jana Pawła II. Ponieważ zestawione teksty zaopatrzone są w odsyłacze, a na końcu książki autorka zamieściła zestawienie tekstów cytowanych oraz ich opis bibliograficzny, łatwo możemy do cytowanych miejsc dotrzeć. Dotrzeć do szerszego kontekstu, tudzież sprawdzić ich wiarygodność. Możemy zaś sięgnąć do tekstów źródłowych wykorzystując bazy internetowe:

(5) Zintegrowana Baza Tekstów Papieskich – <http://www.nauczaniejp2.pl/>

(6) http://www.opoka.org.pl/nauczanie/papiez/jan_pawel_ii/index.html

* * *

Mamy nadzieję, iż powyższe uwagi okażą się przydatne dla Opiekunów i pomocne w zorganizowaniu warsztatu naukowego uczestnikom konkursu.

- Na arkusz Etapu Wojewódzkiego i Finału Ogólnopolskiego Konkursu Papież Słowianin złożą się pytania o charakterze faktograficznym w postaci testu wyboru, pytania o charakterze otwartym zmuszające do sformułowania odpowiedzi, pytania do tekstu, prowokujące do uważnej, analitycznej lektury wybranych fragmentów, czy wreszcie zapytania o brakujące słowo w tekście, pozwalające sprawdzić nie tylko uwagę czytania, ale i przyswojenie pewnej terminologii.
- W kwestiach merytorycznych służy pomocą ks. dr hab. Sławomir Szczyrba prof. WSD w Łodzi, pytania dotyczące spraw formalnych i organizacyjnych, związanych z konkursem, można kierować do Pani Romany Cybulskiej (starszej wizytator Łódzkiego Kuratorium Oświaty).